

Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda
Usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza:
Politike, izazovi i praksa

Program konferencije

09:30-10:00 Registracija sudionika/ca

10:00-11:00 **Pozdravni govori i predstavljanje projekta *Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda***

B.a.B.e. (Sanja Sarnavka i Tihana Bertek)

Nada Murganić, ministrica demografije, obitelji, mladih i socijalne politike

Mario Munta, Fakultet političkih znanosti u Zagrebu

11:00-12:30 **Panel 1: Usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza: Uloga institucionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova**

Hana Grgić, ured Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Hrvatska

Lejla Hodović i Ana Vuković, Gender centar Vlade Federacije Bosne i Hercegovine

Sonja Robnik, Sektor za enake možnosti, Slovenija (izlaganje na engleskom jeziku)

Moderator/ica: Tihana Bertek, B.a.B.e.

--Rasprava

12:30-13:15 Ručak

13:15-14:45 **Panel 2: Policy perspektiva: Aspekti usklađivanja poslovnih i obiteljskih obaveza**

Ivana Dobrotić, Pravni fakultet, Zagreb, Hrvatska

Nada Stropnik, Inštitut za ekonomska raziskovanja, Ljubljana, Slovenija

Jelena Čeriman, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, Srbija

Moderator: Siniša Zrinščak, Pravni fakultet, Zagreb

--Rasprava

14:45-15:00 Pauza za kavu

15:00-16:30 **Panel 3: Uloga organizacija civilnog društva u praćenju i zagovaranju rodno osviještenih politika**

Branka Mrzić Jagatić, Roditelji u akciji - Roda, Zagreb, Hrvatska

Jelena Šapić, Centar za istraživanje javnih politika, Beograd, Srbija

Diana Šehić i Arijana Čatović, Prava za sve, Sarajevo, BiH

Maja Raičević, Centar za ženska prava, Podgorica, Crna Gora

Moderatorica: Tihana Bertek, B.a.B.e.

--Rasprava i zaključci

Europska unija

Budi aktivna. Budi emancipirana.

Grad Zagreb

LEGALINA

VIMIO

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija i Ured za udruge Vlade RH.

Sadržaj ovog materijala isključivo je odgovornost udruge B.a.B.e. i projektnih partnera.

Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda
Usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza:
Politike, izazovi i praksa

SAŽECI IZLAGANJA

PANEL 1

Višnja Ljubičić, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, Hrvatska

Stvarne ravnopravnosti žena i muškaraca nema i neće biti dok god će privatne obaveze - briga o kućanstvu, djeci i starijim članovima obitelji, biti isključivo ili prvenstveno odgovornost žene i dok god će se smatrati da je to njezina prirodna uloga. U suvremenom svijetu, ovakva je podjela rodni uloga neodrživa jer predstavlja veliko opterećenje za one žene koje se žele uključiti na tržište rada, napredovati na radnom mjestu ili se uključiti u aktivnosti na mjestima gdje se donose političke ili gospodarske odluke važne za lokalnu zajednicu ili društvo u cjelini. EU projekt „Prema stvarnoj ravnopravnosti muškaraca i žena: usklađivanje profesionalnog i obiteljskog života“ čija je nositeljica institucija Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, a partneri HNK Split, udruga Riječi/Prave/Predstave i Mamforce - Spona komunikacije, za cilj upravo ima razbijanje rodni stereotipa, nametnutih rodni uloga i posljedično neravnopravnosti muškaraca i žena unutar obitelji. U projektu educiramo poslodavce o važnosti senzibiliziranog pristupa prema ženama majkama i promoviramo aktivnu ulogu očeva u formativnim godinama razvoja djeteta. Nizom projektnih aktivnosti osvještavat ćemo javni sektor, lokalne zajednice i učeničku populaciju u završnim razredima srednjih škola, a obuhvatit ćemo i kontinentalni dio Republike Hrvatske kao i Dalmaciju i otoke. Izlaganje će se fokusirati na projekt i inovativne metode koje se koriste za ostvarivanje projektnih ciljeva te na postojeću praksu i iskustva institucije Pravobraniteljice o rodnoj ravnopravnosti u radnom okruženju.

Lejla Hodović i Ana Vuković, Gender centar Vlade BiH

Zaštita materinstva jedan je od važnih segmenata za bolje usklađivanje profesionalnog i porodičnog života, tako da su aktivnosti gender institucionalnih mehanizama u BiH bile usmjerene na izmjene i dopune zakonskih propisa koji regulišu ova pitanja. To se može postići prvenstveno kroz izmjenu zakonskog okvira koja će stvoriti potrebne systemske pretpostavke za napore ka postizanju tog cilja i dugoročno ima potencijal da dovede do postepene promjene raspodjele roditeljskih i porodičnih dužnosti između muškaraca i žena, i promjene postojećih percepcija društva o pretpostavljenim ulogama.

Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite žrtava rata i zaštite porodica sa djecom Federacije BiH i odgovarajućim kantonalnim propisima uređeno je pitanje visine naknade plaće za vrijeme trajanja porodiljskog odsustva, odnosno pitanje naknade za majke koje nisu u radnom odnosu ili ne

Europska unija

Budi aktivna. Budi emancipirana.

Grad Zagreb

LEGALINA

VIMIO

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija i Ured za udruge Vlade RH.

Sadržaj ovog materijala isključivo je odgovornost udruge B.a.B.e. i projektnih partnera.

Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda

Usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza: Politike, izazovi i praksa

ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava koja proizilaze iz statusa zaposlene osobe. Zbog podijeljene nadležnosti za utvrđivanje različitog nivoa naknade, trenutna rješenja ne osiguravaju dosljednu provedbu principa jednakosti pred zakonom.

Novim Zakonom o radu Federacije BiH (2015.) uvedena je mogućnost korištenja porođajnog odsustva za očeve djeteta, ali tek nakon 42 dana od dana porođaja, koja su i dalje rezervisana za majku djeteta. U starom Zakonu otac djeteta je, osim prava na korištenje do 7 dana odsustva s posla zbog porođaja supruge, zaključenja braka i drugih osnova, mogao da koristi pravo na porođajno odsustvo samo u slučaju smrti majke, ukoliko majka napusti dijete ili ako je iz opravdanih razloga spriječena da koristi to pravo. Ovako ograničeni uslovi za korištenje odsustva za oca su bili predmet kritike, između ostalog i Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH, obzirom da su smatrani diskriminatornim jer nisu dozvoljavali roditeljima da sami odluče ko će koristiti pravo na odsustvo nakon rođenja djeteta.

Bitno je pomenuti da odgovarajuća pravna zaštita i stvaranje podržavajućih uslova za ostvarivanje majčinske i očinske uloge, te za adekvatnu brigu o djeci ima nesumnjivo direktan efekt na stopu nataliteta i demografska kretanja, jer se u BiH mladi ljudi teško odlučuju na zasnivanje ili proširenje porodice, između ostalog upravo zbog nepostojanja finansijske sigurnosti, garancija zadržavanja radnog mjesta, i garancije mogućnosti adekvatne brige o djeci.

Zbog sve veće „feminizacije“ siromaštva, većeg nivoa nezaposlenosti žena, smanjenih reproduktivnih prava, povećanog „dvostrukog tereta“ plaćenog i neplaćenog rada, te i dalje izraženog problema rodno uvjetovanog nasilja, potrebno je značajnije uključiti rodnu perspektivu u izradu, provođenje i procjenu utjecaja politika socijalne zaštite, kako bi se omogućilo da se zadovolje različite potrebe i interesi korisnika, muškaraca i žena podjednako.

Sonja Robnik, Sektor za enake možnosti, Slovenija

Izlaganje će se baviti trima glavnim temama: 1) zakonodavnim okvirom politika usklađivanja u Sloveniji, 2) ministarstvom kao poslodavcem, i 3) pilot-projektom harmoniziranog i koherentnog pristupa lokalne zajednice problemu usklađivanja obiteljskih obaveza i plaćenog rada s naglaskom na aktivno očinstvo.

U Sloveniji, očevi i majke mogu dijeliti roditeljski dopust još od 1976. godine; roditeljski dopust i dopust za njegu bolesnog člana obitelji finansijski su kompenzirani; postoji niz različitih usluga podrške (vrtići, organizirani školski prijevoz i obroci, ustanove za starije osobe, itd.). Velika većina žena radi na puno radno vrijeme, a stopa zaposlenosti žena tek je nešto malo niža od stope zaposlenosti muškaraca. Međutim, zaposleni parovi ne dijele ravnopravno kućanske obaveze i skrb za djecu ili starije, stoga žene moraju žrtvovati svoje poslovne ambicije puno češće nego muškarci.

Europska unija

Budi aktivna. Budi emancipirana.

Grad Zagreb

LEGALINA

VIMIO

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija i Ured za udruge Vlade RH.

Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost udruge B.a.B.e. i projektnih partnera.

Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda

Usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza: Politike, izazovi i praksa

Ministarstvo nadležno za rad, obiteljsku politiku i rodnu ravnopravnost također ima ulogu poslodavca, i, kao takvo, stvorilo je dobru praksu u području omogućavanja zaposlenicima/cama da uspješno usklađuju obje sfere života – privatnu i radnu. U izlaganju će biti predstavljene neke od mjera koje su dio certifikata Družini prijazno podjetje koji se dodjeljuje obiteljski nastrojenim poslodavcima.

U sklopu projekta Aktivni.Vsi financiranog od strane Europske unije, Sektor za enake mogućnosti provodi jačanje kapaciteta lokalnih institucija za usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza u lokalnim politikama, poticanje ravnopravne podjele neplaćenog rada između žena i muškaraca, identificiranje konkretnih potreba zaposlenih roditelja vezanih uz usklađivanje ili skrb i identificiranje problema i mogućih rješenja.

PANEL 2

Ivana Dobrotić, Pravni fakultet u Zagrebu, Hrvatska

Društvene promjene poput rastuće zaposlenosti žena, promjena u strukturi i ulozi obitelji te vrijednosnih promjena, kao i promijenjeni prioriteti na području socijalnih politika gdje se zaposlenost svih odraslih vidi nužnim rješenjem sve većeg problema održivosti sustava socijalne sigurnosti, društvenih nejednakosti te (dječjeg) siromaštva doveli su do rastuće važnosti politika usklađivanja obiteljskih obaveza i plaćenog rada. Dok pitanje usklađivanja obiteljskih obaveza i plaćenog rada postaje područjem rastuće intervencije u brojnim europskim zemljama, usklađivanje obiteljskih obaveza i plaćenog rada nisko je na listi političkih prioriteta u Hrvatskoj te su reforme u pravilu vođene demografskim ciljevima, a mjere kompenzacijski orijentirane. Ovo izlaganje stoga naslovljava glavne izazove na području politika usklađivanja obiteljskih obaveza i plaćenog rada u Hrvatskoj, ponajprije nedovoljno razvijen sustav predškolskog odgoja i obrazovanja kojeg karakteriziraju velike regionalne razlike u dostupnosti, priuštivosti i kvaliteti predškolskih programa, te izazove koji se vežu uz shemu roditeljskih dopusta i primarno se ogledaju u neadekvatnim roditeljskim naknadama i izostanku dodatnih i eksplicitnijih napora usmjerenih rastućem korištenju dopusta od strane očeva. Zatim se, uvažavajući rezultate hrvatskih te inozemnih istraživanja, iznose smjernice za unaprjeđenje postojećih mjera na području politika usklađivanja obiteljskih obaveza i plaćenog rada u Hrvatskoj.

Nada Stropnik, Institut za ekonomska istraživanja, Slovenija

U kolovozu 2015. godine je Evropska komisija objavila inicijativu "Novi početak rješavanja problema usklađivanja poslovnog i privatnog života, s kojima se suočavaju obitelji zaposlenih

Europska unija

Budi aktivna. Budi emancipirana.

Grad Zagreb

LEGALINA

VIMIO

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija i Ured za udruge Vlade RH.

Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost udruge B.a.B.e. i projektnih partnera.

Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda

Usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza: Politike, izazovi i praksa

roditelja" ("A new start to address the challenges of work-life balance faced by working families"). Cilj te inicijative je povećati zaposlenost žena uz potporu zakonskog uređenja u Europskoj uniji, koje bi omogućavalo bolje usklađivanje i veću diobu obaveza između žena i muškaraca.

Problematika usklađivanja poslovnog i privatnog života se u literaturi i praksi često povezuje s fertilitetom. Žene su danas u prosjeku bolje obrazovane nego muškarci, a korelacija među izobrazbom žena i fertilitetom je negativna. Žena koja ne vjeruje da će moći (zadovoljivo) usklađivati svoje poslovne obaveze i aspiracije na jednoj strani, te obaveze i izazove obiteljskog života na drugoj strani, često ima manje djece ili ih uopće nema. Uz to istraživanja potvrđuju da bi se žene odlučile imati veći broj djece kad bi njihovi muževi/partneri preuzeli više obaveza u svezi s djecom i domaćinstvom.

Primjer Slovenije, koja ima uzornu obiteljsku politiku i politiku predškolskog odgoja te dobru pravnu regulaciju tržišta rada, kaže da primjerena zakonska zaštita roditelja (posebno majki) sama po sebi nije dovoljna. U praksi puno ovisi o dobroj volji i svijesti poslodavaca. U tom kontekstu predstavljamo slovenski certifikat "Obitelji primjereno poduzeće", čija glavna zadaća je povećavanje svijesti poslodavaca i cijelog društva o potrebi stvaranja uvjeta za uspješno usklađivanje poslovnih i obiteljskih obaveza i s time dizanja kvalitete života obitelji sa zaposlenim roditeljima. Certifikat se od 2007. godine uvodi u poduzećima/organizacijama s najmanje 10 zaposlenika, koja su prihvatila i uvela barem tri mjere iz kataloga. Krajem 2015. godine je puni certifikat imalo 75 poduzeća, a osnovnog 134.

Zadnjih godina se puno govori o potrebama zaposlenih osoba koje duže vremena brinu za nemoćne osobe (invalidnu djecu i starije osobe). Samo neke države su pravno uredile njihov status, što im omogućava usklađivanja poslovnog i privatnog života. U većini država su te osobe prepuštene svojoj snalazljivosti, najčešće na štetu zdravlja i kvalitete života njih samih i nemoćnih osoba za koje brinu. Često je to razlog za napuštanje tržišta rada.

Jelena Čeriman, Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu, Srbija

Nakon 2000. godine srbijansko društvo u većoj mjeri počinje obraćati pažnju na unaprjeđenje prava i položaja djevojčica, djevojaka i žena uspostavljanjem različitih institucionalnih mehanizama na svim nivoima vlasti i započinjanjem reformi zakonodavnog okvira uz definiranje strateškog pristupa države na ostvarenju postavljenih ciljeva. Iako je ovaj proces započeo s društvenim promjenama i procesom pristupanja Srbije Europskoj uniji, glavne osnove za poboljšanje prava žena postavljene su još u periodu socijalizma kada je Srbija pripadala SFRJ, prvenstveno u polju unaprjeđenja političkih i ekonomskih prava žena. Od tog perioda do danas definirani koraci i mjere su primjenjivani nekontinuirano i neujednačeno, gledano prema urbanim i ruralnim sredinama, ali i oblastima društvenog života, te istraživanja provedena u suvremenoj Srbiji pokazuju da patrijarhalna matrica i

Europska unija

Budi aktivna. Budi emancipirana.

Grad Zagreb

LEGALINA

VIMIO

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija i Ured za udruge Vlade RH.

Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost udruge B.a.B.e. i projektnih partnera.

Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda

Usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza: Politike, izazovi i praksa

dalje definira odnose u različitim sferama društva. Znanstvene analize provedene u posljednjih nekoliko godina pokazuju da u domaćinstvima i dalje prevladava polarizirana i sasvim hijerarhizirana podjela uloga između muškaraca i žena, kao i dječaka i djevojčica, gotovo u svakom segmentu socijalnog, zdravstvenog i obrazovnog života. Takva polarizacija produbljuje i utvrđuje nejednakosti i ne dopušta emancipatorski potez odlučivanja i autonomije na nivou pojedinca/ke, niti jednakog nastupanja i djelovanja u profesionalnoj sferi ili društvu uopće. Namjera je da se predstave prednosti i nedostaci javnih politika koje za cilj imaju unaprjeđenje položaja žena u Srbiji, kao i izazovi koji čekaju institucije i kreatore javnih politika u implementaciji definiranih mjera na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou. Također, dat će pregled istraživanja o stavovima građana i građanki Srbije o rodnoj ravnopravnosti u kontekstu razvoja i primjene socijalnih politika, kao i o percipiranim akterima koji potpomažu ili pak onemogućavaju unaprjeđenje stanja u oblasti.

PANEL 3

Jelena Šapić, Centar za istraživanje javnih politika, Srbija

Usljed socio-ekonomskih transformacija u Srbiji, dobrobit i sreća obitelji su stavljeni u drugi plan. Istraživanjem iz 2014. koje je provedeno uz podršku UNICEF-a Srbija i Hemofarm Fondacije, Centar je nastojao vratiti obitelj u javnu raspravu tako što će identificirati obrasce dobrih praksi i procese koji doprinose kvalitetnim odnosima unutar i izvan obitelji. Istraživanje je obuhvatilo 600 domaćinstva u 28 općina u Srbiji uz korištenje telefonskog intervjua kao metode. Na ovaj način mjereni su sreća; odnosi unutar obitelji, obiteljske navike i roditeljstvo; podrška proširene obitelji i prijatelja, odnosno socijalna povezanost; struktura obitelji i opće demografske karakteristike; materijalni status/primanja; i zdravlje. Rezultati su pokazali da javne politike trebaju biti više orijentirane ka pospješivanju međuljudskih odnosa, a ne isključivo ka ekonomskom razvoju. Također, dobiveni nalazi su bili osnova za oblikovanje preporuka iz oblasti javnih politika koje bi trebale doprinijeti boljoj informiranosti roditelja i pružanju podrške u odgoju djece, uspostavljanju savjetodavnih i obiteljskih centara za pomoć u roditeljstvu, te omogućavanju efikasnijeg odgovora države kad je u pitanju maloljetničko nasilje i nasilje u obitelji.

Branka Mrzić Jagatić, Roditelji u akciji – Roda, Hrvatska

Udruga Roditelji u akciji – Roda će kroz pregled projekata i više provedenih anketa među javnosti, roditeljima i poslodavcima predstaviti svoj rad na zagovaranju sustavnih promjena koje imaju za cilj veću podršku roditeljstvu u zajednici i ravnopravnu podjelu skrbi za dijete kroz veće uključivanje očeva u obiteljske obaveze. Osnaživanje, edukacija, informiranje o pravima roditelja i osvještavanje

Europska unija

Budi aktivna. Budi emancipirana.

Grad Zagreb

LEGALINA

VIMIO

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija i Ured za udruge Vlade RH.

Sadržaj ovog materijala isključivo je odgovornost udruge B.a.B.e. i projektnih partnera.

Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda **Usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza:** **Politike, izazovi i praksa**

ključnih dionika provodilo se kroz projekte *Trudna na poslu – STOP diskriminaciji trudnica i majki male djece na tržištu rada*, *Budi tata*, *Budi tata - tvoja uloga je važna*, *Budi tata - iskoristi pravo na roditeljski dopust*, *Budi tata - aktivno sudjeluj u odgoju djece*. Provedene su različite projektne aktivnosti: ankete, radionice, izložbe fotografija, kvizovi, kampanje na društvenim mrežama, tisak i distribucija edukativnih materijala i publikacija namijenjenih donosiocima odluka, civilnom sektoru, roditeljima, ženama i poslodavcima. Kroz izlaganje će biti predstavljen presjek postignutih rezultata i pregled preporuka ključnim dionicima. Također će ukratko biti predstavljeni rezultati tri ankete koje su provedene među trudnicama i majkama na tržištu rada, očevima i poslodavcima.

Diana Šehić i Arijana Čatović, Prava za sve, BiH

Složena struktura vlasti u BiH ima snažan negativni utjecaj na razvoj ekonomije i društva, kao što su rascjepkanost; različita zakonska rješenja u entitetima, podjela nadležnosti; neprimjena zakona; nedostatak statistike – sve to utječe i na ljudska prava svih građana/ki. U BiH nije ostvarena stvarna i praktična ravnopravnost žena na tržištu rada. U periodu od 2007. do 2016. godine zaposlenost žena narasla je za samo 3% (tzv. anketna zaposlenost), odnosno 1% (tzv. registrirana zaposlenost). Podaci ukazuju da brojne strategije, akcijski planovi i programi (samo)zapošljavanja nisu imali značajnijeg utjecaja na unapređenje statusa žena. I dalje nema adekvatnih i redovno prikupljenih podataka na godišnjem nivou o (ne)zaposlenosti žena, razlikama u plaći, radu na određeno/neodređeno ili kraće radno vrijeme, broju žena na mjestima odlučivanja i upravljanja u poduzećima, itd.

Diskriminacija žena je prisutna u gotovo svim oblastima. Svaka deseta osoba zaposlena u institucijama BiH smatra da je bila žrtva diskriminacije po osnovu spola, a svaka šesta da je bila žrtva seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu. U ustanovama i poduzećima se ne provodi monitoring primjene antidiskriminacijskih zakona. Nema podataka o izrečenim kaznama za nepoštivanje ovih propisa. Nastavlja se trend diskriminacije i kršenja prava žena koje koriste porodiljni dopust na cijelom teritoriju BiH. I dalje se bilježe nesankcionirani slučajevi otpuštanja trudnica ili roditelja. Plaćanje alimentacije je veliki problem, a vrtići su nedovoljni i finansijski nedostupni za mnoge žene. Uz to, žene su i dalje te koje se u pravilu brinu o obitelji, djeci, starijima ili osobama s invaliditetom. Nisu donesene politike koje doprinose usklađivanju privatnog, profesionalnog i društvenog života koje mogu obuhvatiti politike roditeljskog odsustva i naknada, fleksibilne organizacije rada, te uspostavljanja službi koje se brinu o djeci. Organizacije civilnog društva kontinuirano prate stanje u ovim oblastima, izvještavaju u uočenim problemima i zagovaraju donošenje rodno osviještenih politika i zakona.

Maja Raičević, Centar za ženska prava, Crna Gora

Jedna od ključnih karakteristika Crne Gore je dominantna tradicionalna rodna podjela uloga u društvu. Rodna diskriminacija je prepreka pristupu tržištu rada, a utječe i na uvjete rada, plaće i druge

Europska unija

Budi aktivna. Budi emancipirana.

Grad Zagreb

fpzg

LEGALINA

VIMIO

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija i Ured za udruge Vlade RH.

Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost udruge B.a.B.e. i projektnih partnera.

Žene na tržištu rada – procjena utjecaja roda

Usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza: Politike, izazovi i praksa

naknade, profesionalno usavršavanje i napredovanje u karijeri. Rodni stereotipi ne samo da utječu na pristup tržištu rada, već predstavljaju i jedan od uzroka rodne segregacije u zanimanjima. Studija "Socio-ekonomski položaj žena u Crnoj Gori" provedena 2013. godine je pokazala da poželjna zanimanja za muškarce obuhvaćaju sve funkcije vlasti, dok su ženska zanimanja najčešće usmjerena na usluge i njegu drugih - tzv. ekonomiju brige (kućni poslovi, briga o djeci, starijim osobama, bolesnim i odraslim članovima obitelji, itd.). Isto istraživanje pokazuje da žene u prosjeku provedu 3,7 sati dnevno (udane žene i po 4,5 sati dnevno) u obavljanju kućnih i obiteljskih poslova, dok muškarci (bilo u braku ili ne) provode u prosjeku samo jedan i pol sat.

Evidentno je da se crnogorske žene suočavaju s većim izazovima u usklađivanju karijere i porodičnih obaveza nego muškarci. Tome doprinose i nedovoljni kapaciteti javnih službi za brigu o djeci, starijim osobama i slično.

Stroga podjela rodni uloga utječe i na razlike u stopama zaposlenosti i nezaposlenosti žena i muškaraca. U drugom kvartalu 2016. godine, stopa aktivnosti žena na tržištu rada i stopa zaposlenosti (56,6% i 46,8%) su i dalje značajno niže nego stope aktivnosti i zaposlenosti muškaraca (70,6% i 57,9%). Rodnu neravnotežu su pogoršale i regulatorne promjene u sistemu socijalne zaštite. Jedna od njih je uvođenje doživotnih naknada za majke troje i više djece, za koje se do sada prijavilo više od 15 000 žena. Tako je već u drugom tromjesečju 2016. godine, ženska radna snaga smanjena za 2,6%, dok je muška participacija povećana za 1,2%.

Spomenute promjene nepovoljno utiču i na već izražen problem sive ekonomije, u kojoj radi značajan broj žena. To je problem koji također treba uzeti u obzir kada se raspravlja o uvjetima na tržištu rada, s obzirom na slabiju mogućnost zaštite žena od diskriminacije i izostanak socijalnih naknada koji rezultira manjim mirovnskim pravima i slabijom dostupnosti zdravstvene zaštite. Ova situacija značajno utiče na profesionalnu motivaciju budućih generacija žena, usprkos činjenici da su žene u Crnoj Gori ostvarile veliki napredak u oblasti obrazovanja.

Europska unija

Budi aktivna. Budi emancipirana.

Grad Zagreb

fpzg

LEGALINA

VIMIO

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija i Ured za udruge Vlade RH.

Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost udruge B.a.B.e. i projektnih partnera.